Er vi på vej mod en samfundsdebat præget af endelpse mono loger - enetaler?
Har vi ikke længere tid, overskud, temperament eller vilje til at lytte - til at reagere?
Hvor er de heftige diskussioner mellem folket og de folkevalgte?
Hvor er der plads til den ægte politiske samtale, der kræver mindst to aktive parter?
Hvilke kår og rum giver vi vælgere og politikere til at mødes ansigt til ansigt og debattere holdninger og emner af værdi for os alle?
Føler vi virkelig, at 4 1/2 min. debatindslag i Elevatoren hver fredag aften er den fornuftige "kvote" for politisk dialog her i 1992?
Jeg spørger bare!
Hvis det er den ypperste form for politisk dialog, så er vi danskere i hvert fald på eet punkt blevet umådeligt nøjsomme!!
Jeg er overbevist om, at vore forfædre, der byggede højskoler, mejerier, missionshuse og oprettede foredragsforeninger, ungdomsforeninger o.s.v. ville blive slemt skuffede over at se, hvordan vi - det såkaldt moderne menneske - har forvaltet den politiske debat for slet ikke at nævne de gamle grækere og romeres reaktion.
En væsentlig forudsætning for, at vi kan få genskabt dialogen mellem politikere og borgere er, at vi ikke
deponerer debatten hos folkestyrets "mellemhandlere". Stærke kræfter har trængt sig ind imellem befolkningen og de valgtevalgte.
Dette filter - eller mellemhandlere - er f.eks. interesse organisationer, presssionsgrupper, medier, konsulenter, politiske valgeksperter o.s.v.
Disse mellemhandlere sætter i al for høj grad dagsordenen i vor samfundsdebat.
Dette filter rummer stærke tragi-komiske og karrikatur- lignende elementer af et folkestyre.
Og værst af alt filtret cementerer eenvejskommunikationen
Meningsmålingsinstitutter,interesseorganisationer og såkaldte valgeksperter faldbyder "videnskabelige" analyser af, hvad alle landets fru Jensener og hr. Hansener mener, tror og tænker.
Omvendt er det fristende for politikerne udelukkende at anvende medierne, kampagnerne og tryksagerne til at fortælle fru Jensen og hr. Hansen hvad det er fornuftigt at mene !
Det er eenvejskommunikation af værste skuffe!
Filtret rummer ikke plads til debat eller fordybelse.

Men det er en fristende let losning. Den hopper over gærdet, hvor det er den letteste løsning - passer perfekt til de vælgere og politikere, der er bange for at møde hinanden ansigt til ansigt.
De, der ikke ønsker skrammer i deres "verdensbillede".
De, der vil have lov til at dømme med udtryk som vælgereller politikerlede - der reelt dækker over dyb foragt for selve folkestyret. De, der har fundet "sandheden".
De, der ikke vil lytte. De der kun vil omgås mennesker med de rigtige meninger.
Jeg kalder det en enkeltbillet til åndelig fattigdom - men indrømmet på første klasse!!!!
Nu vil nogen måske sige at problemet kun eksisterer, fordi menneskeheden endnu ikke har perfektioneret kommunikationssystemet!
Elektronisk afstemningssystem i hvert hjem, holdningsbarometer via telefonsystemet - mere avanceret TV-dækning er fremtidens løsning siger nogen!
Efter min mening er det et kollektivt blufnummer. Vi formår højst at forbedre envejskommunikationen. Dialog eller samtale vil stadig være en by 100 kilometer vest for Borris-nærradiostationen.
Selv de mest avancerede systemer vil aldrig kunne opfange de tanker og strømninger, talt eller utalt ord, som en politiker møder under snakken over en kop kaffe i mødepausen, snakken efter mødet på parkeringspladsen, snakken til en 50 års fødselsdagsfest eller snakken i køen lørdag formiddag i brugsen.
Folkevalgte bør på een gang være opmærksomme på det, vælgerne siger, blikket i øjet, mimik og ikke mindst hvad der ikke bliver sagt.
Naturligvis skal politikere sige hvad de mener.
Hvilken vej, de mener, fællesskabet skal udvikle sig og hvorfor. Udstikke sigtepunkter og begrunde disse!
Men lige så vigtigt er det at lytte!
Ligge med ørerne til græsset og tolke vindenes sang i græsstråene.
En god politiker skal altså både udstikke mål og samtidig være i besiddelse af den samme evne, som de gamle indianere besad i rigt mål - bedst levendegjort i Kevin Costners "Danse med Ulve". Ved at lægge hovedet til jorden kunne de på mange kilometers afstand lytte sig frem til bisonflokken!
Målet må være at bringe folk og folkevalgte sammen igen.
De skal bringes sammen for at lytte og tale.
I Grundtvigs fædreland bør vi nu igen ihukomme "Det levende ords" betydning. Vi

trænger til debat præget af engagement, temperament og begejstring.
Vi bør sige fra over for videnskabeliggørelsen af al debat.
Vi bør sige fra over for tendensen til kliniske og sterile debatter.
Vi skal igen skabe rum for følelser og holdninger i debatten.